

**Особливості метаболічної
адаптації недоношених
новонароджених**

**Основи догляду, що спрямовані на
розвиток**

Лікувально – охоронний режим

- Оптимальний температурний режим (тепловий захист, положення дитини в інкубаторі)
- Оптимальна вологість
- Мынімальне освітлення
- Відсутність вібрації
- Обмеження шуму у відділенні
- Профілактика болю та знеболення
- Максимальне залучення батьків до догляду за дитиною
- Обмеження інвазивних втручань
- Захист шкіри
- Вигодування материнським молоком
- Виходжування з застосуванням метода «кенгуру»

Проблеми виходжування недоношених

- *Нестабільність температури*
- *Втрата рідини*
- *Біль*
- *Вплив оточуючого середовища на психомоторний розвиток – стрес для дитини:*
  - *Шум*
  - *Світло*
  - *Вібрація*
  - *Надлишковий клопіт дитини (часті маніпуляції, транспортування дитини в межах лікувальної установи, транспортування між лікувальними установами)*
- *Можливість спілкування з матір'ю (сім'єю)*
- *Внутрішньогоспітальна інфекція*

Особливості терморегуляції новонародженої дитини

- *Тепловіддача перебільшує теплопродукцію*
- *Зниження продукції тепла шляхом гідролізу бурого жиру:*
  - *Обмеженість запасів у доношених новонароджених*
  - *Не сформованість запасів у недоношених новонароджених*
- *Площа поверхні тіла набагато більше відносно маси дитини, що сприяє втраті тепла:*
  - *У доношеної дитини на 1 кг маси припадає 0,06 м² поверхні*

Порівняйте

- *У дорослої людини на 1 кг маси припадає 0,02 м² поверхні*

Метод Кенгуру

Переваги методу:

- **Безперервний контакт “шкіра до шкіри” заспокоює малюка**
- **Стабілізація температури тіла дитини заспокоює малюка**
- **Зменшення частоти та тривалості апное**
- **Покращує оксигенізацію**
- **Сприяє колонізації новонародженого материнською мікрофлорою**
- **Створює сприятливі умови для годування груддю**
- **Мати починає раніше спілкуватися з дитиною, та має можливість пілкуватися про неї постійно**

Лікування порушень терморегуляції

- Лікування заключається в поступовому зігріванні, необхідно установити температуру в інкубаторі на 1-1,5 С більше, ніж температура шкіри в ділянці епігастрія. Заборонено використання грілок.
- При відсутності інкубатора необхідно обігріти приміщення додатковими обігрівачами (встановлені таким чином, щоб потоки повітря направлялися від місця перебування матері в напрямку до стелі, зменшуючи рух повітря в зоні перебування дитини, використовувати обігрівачі UFO)
- Температура в приміщенні, де зігрівається дитина, повинна бути **не менше 25°C**

*Якщо технічні параметри підібрані, апаратура і датчики в робочому стані і дитина отримує необхідне лікування і харчування, **АЛЕ** у дитини визначається гіпотермія або гіпертермія*

Треба подумати про інфекцію!!! Розпочніть обстеження!

Зволоження навколишнього середовища дитини

“Существует достаточно доказательств, что избыточная потеря жидкости в течение активной фазы респираторного дистресс синдрома предотвращает развитие поздних осложнений... открытый артериальный проток..., и бронхолегочную дисплазию”.

Costarino and Baumgart
«Water Metabolism in the Neonate»

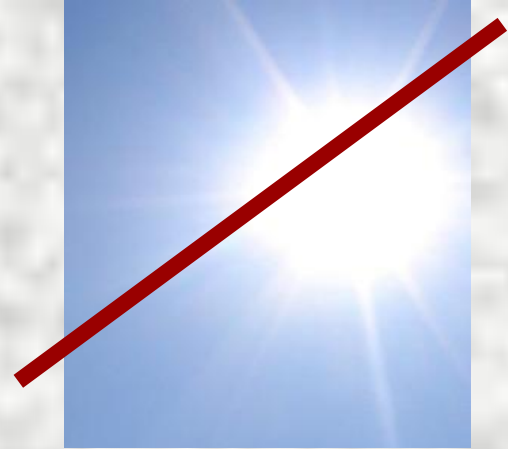

Переваги та недоліки зволоження навколишнього середовища дитини

Зволоження повинно обов'язково бути підігрітим!

Переваги	Недоліки
Підтримання температури	Внутрішньогоспітальна інфекція
Зниження втрат рідини через шкіру	
Підвищення водно-електролітного балансу (БЛД, ВАП, ВШК, підтримання енергетичного обміну	
Підвищення захисних властивостей шкіри	

Освітлення

- *Необхідною умовою є дотримання режиму мінімального освітлення*
- *Яскраве освітлення має негативний вплив на перебіг ретинопатії недоношених дітей, особливо з масою тіла менше 1000 гр.*
- *Виявлені також порушення поведінки дітей, котрі знаходилися при яскравому освітленні*

Рекомендації по зниженню рівня світла

- *Затіняти верх стола, дитячого ліжечка чи інкубатору*
- *При стабільному стані дитини зменшувати рівень світла в палаті на 12 годин кожний день для стимуляції появи у дитини циркадних ритмів (день/ніч) з метою покращення нервово-психічного розвитку та росту*
- *Використовувати індивідуальні освітлювальні системи над кожною кроваткою з контролем інтенсивності світла*

ШУМ

За даними Chang YJ et al. основна причина підвищення рівню шуму приходиться на людський фактор (90%) і лише 10% на роботу медичного обладнання (інкубатори, компресори, сигнали тривоги...)

- *Підвищений рівень шуму може не тільки потенціювати пошкоджуючий вплив ототоксичних препаратів, але й провокувати бронхоспазм*
- *Рівень шуму не повинен підвищувати 45 дб*
  - *Шум биття серця – 10 дб*
  - *Шум працюючого двигуна літака -130 дб*
  - *Шум захлопування вікна інкубатора – 80дб*

Часті процедури

- *Часті процедури порушують сон дитини*
- *Знижується стан регуляції (недоношена дитина в відділенні реанімації має глибокий сон близько 15 хвилин на добу)*
- *Часті торкання до дитини можуть посилювати больову реакцію, особливо у недоношеної дитини*

Положення дитини

- Зміна положення дитини повинна проводитися кожні 2-3 години
- Уложити дитину комфортно та затишно за допомогою валику з пелюшки, положення фізіологічної флексії та аддукції (профілактика контрактур)
- Підложити валик під стегна для попередження відведення ніг при положенні на животі, пронаторна поза (покращення моторики ШКТ та легеневого комплаенсу)
- Підкладати водяну або повітряну подушку під голову дитини для запобігання змін форми черепа (скафоцефалії)
- Підтримувати валиками підшви ніг для запобігання розтягування гомілково-ступневих суглобів
- Використовування гамаків

Догляд за шкірою

- *Якщо шкіра малюка незначно суха та злегка злущується – це нормально для новонародженого*
- *Пом'якшуючі засоби можна використовувати, якщо шкіра дуже суха та тріскається. Використовувати потрібно засоби без віддушок та барвників*
- *Не можна змазувати шкіру рослинною олією це призводить до грибкових захворювань*
- *Можна використовувати захисні креми, що мають оксид цинку для захисту шкіри від контакту з сечею та калом*

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!